

Predstavljanje knjige “Uvod u mehaničko procesno inženjerstvo” autorice prof. dr. sc. Gordane Matijašić

U sred ljeta u jeku polaganja ispita, u petak 7. srpnja 2023. u Klubu nastavnika Fakulteta kemijskog inženjerstva i tehnologije Sveučilišta u Zagrebu (FKIT) predstavljena je knjiga “Uvod u mehaničko procesno inženjerstvo” autorice prof. dr. sc. Gordane Matijašić. Profesorica Matijašić poznata je na FKIT-u kao vrlo pedantna i stroga nastavnica, no nadasve pravedna, o kojoj se studenti izjašnjavaju s vrlo velikim respektom, jer im usađuje inženjerski način razmišljanja. Na samoj promociji knjige uz uvažene kolege profesore nazočili su i njezini studenti, svi jednako oduševljeni suvremenom, slikovitom i nadasve lako čitljivom vrlo specifičnom građom vezanom uz mehaničko procesno inženjerstvo.

Knjigu je izdalo Hrvatsko društvo kemijskih inženjera i tehnologa (HDKI) u suizdavaštvu s Fakultetom kemijskog inženjerstva i tehnologije Sveučilišta u Zagrebu. Knjiga je, Odlukom Senata Sveučilišta u Zagrebu od 13. srpnja 2021. godine, sveučilišni udžbenik Sveučilišta u Zagrebu (*Manuscripta Universitatis studiorum Zagrabienensis*). Predstavljanje je nazočilo pedesetak sudionika.

Predstavljanje knjige otvorio je i vodio kao moderator prof. dr. sc. Ante Jukić, dekan Fakulteta kemijskog inženjerstva i tehnologije, naglasivši da je profesorica Matijašić, bivša prodekanica te koordinatorka za promociju FKIT-a na Smotri Sveučilišta u Zagrebu i inovatorica koja se može pohvaliti s nekoliko medalja na međunarodnim natjecanjima, uz svu nastavu i projekte iznjedrila sveučilišni udžbenik značajnog naslova za sve inženjere, a osobito za naše trenutačne i buduće studente.

Potom je riječ preuzela prof. dr. sc. Aleksandra Sander, glavna urednica knjige i kolegica profesorice Matijašić sa Zavoda za mehaničko i toplinsko inženjerstvo FKIT-a, koja je uistinu iz srca izrekla najveće pohvale kolegici na napisanoj knjizi, udžbeniku za koji vjeruje da će doživjeti niz novih izdanja. Naime, profesorica Sander je istaknula da je profesorica Matijašić vrlo svestrana autorica koja ne samo da je knjigu napisala već je bila i likovno-grafička urednica knjige osmisivši naslovnu stranicu koja privlači svakog već na prvu te napravila više od 90 % ilustracija i prijelom knjige. Osim navedenog, profesorica Sander je istaknula da je to najcjelovitije, najmodernije djelo – knjiga, udžbenik – koji je proizašao s njihovog Zavoda i to Zavoda na kojem su radili akademik Marin Hraste, prof. dr. sc. Darko Skansi i prof. dr. sc. Antun Glasnović, svi veliki promicatelji tog područja inženjerstva.

Nakon uvodnih vrlo impresivnih riječi, knjigu je najprije predstavio prof. dr. sc. Marko Rogošić s Fakulteta kemijskog inženjerstva i tehnologije, koji je, uz prof. dr. sc. Nenada Kuzmanića (Sveučilište u Splitu Kemijsko-tehnološki fakultet) i prof. dr. sc. Mladenu Brnčića (Sveučilište u Zagrebu Prehrambeno-biotehnološki fakultet), bio recenzent knjige.

Prof. Rogošić se u svojem osvrtu duhovito prisjetio svojih kontakata s materijom predstavljenom u udžbeniku. Tako je spomenuo i svoje srednjoškolsko obrazovanje i predmet *Mehaničke operacije*, ali i posjete danas ugasloj cementari u Ravnicama pokraj Omiša i Tvornici ferolegura Dalmacija u Dugom Ratu, gdje je uživo imao priliku upoznati kuglične mlinove, čeljusne drobilice i druge elemente procesne opreme. Prisjetio se i *Mehaničkih operacija* tijekom svojega studija, prvoga udžbenika nedavno preminulog akademika Marina Hraste i njegova drugog izdanja te je iznio i kratku usporedbu tih nastavnih materijala s novopredstavljenom knjigom. Spomenuo je i uspješnu suradnju s prof. Matijašić tijekom uređivanja Glasnika AMACIZ-a i nekih drugih izdavačkih pothvata na Fakultetu i drugdje. Tijekom te suradnje s autoricom je uspostavio blisko razumijevanje i jasne komunikacijske kanale, što je njegov rad na recenziranju učinilo brzim i preciznim, ali i opuštenim i zabavnim.

Nakon profesora Rogošića udžbenik je predstavio profesor Kuzmanić i kao recenzent i kao stariji kolega, koji je uočio da je ovaj udžbenik nadmašio svoj naslov misleći pri tome na riječ “Uvod”. Profesoricu Matijašić često je nagovarao da ukloni tu riječ s obzirom na to da je građa ovog udžbenika sveobuhvatna te će za njim posezati i inženjeri s dugogodišnjom praksom u struci. No nakon niza prepiski i zanimljivih razgovora složio se s autoricom da u naslovu ipak ostane “Uvod”, jer je ovaj udžbenik tek početak onoga što nam je autorica prikazala te ga stoga veseli daljnja suradnja s tako suverenom autoricom.

Na samom kraju svima nazočnima obratila se i autorica profesorica Matijašić, na čijem je licu bilo vidljivo iznenađenje i ugoda zbog izrečenih riječi, prisjetivši se niza prepiski s recenzentima i niza razgovora s kolegama na tematiku mehaničkog inženjerstva kao i izazovima koji su joj ukazali da je ovo tek uvod u mehaničko procesno inženjerstvo, jer je to područje koje se strelovito razvija i osuvremenjuje, a nju i sve inženjere čeka sve to pratiti i primjenjivati u svakodnevnom radu, osobito kroz nastavu. Profesorica Matijašić je na kraju zahvalila na podršci i suradnji izdavačima, obitelji, prijateljima te kolegicama i kolegama koji su ju ohrabrali tijekom pisanja ovog uistinu impresivnog dijela. Zahvalila je i svima koji su novčanom potporom omogućili da ova knjiga, sveučilišni udžbenik, ugleda svjetlo dana u punom sjaju: BICRO Biocentar, Biosens, Hrvatsko kemijsko društvo, Jadran-galenski laboratorij, Ministarstvo znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske, PLIVA Hrvatska, Ru-Ve i Selvita.

Znam da to nije uobičajeno, no i sama želim dati kratak osvrt na ovaj sveučilišni udžbenik, koji je vrijedna baština našeg FKIT-a. Naime, dok je moja generacija studirala, sveučilišni udžbenici na hrvatskom jeziku u biti nisu postojali ili su bili rijetki, i nama je to jako nedostajalo. Međutim, danas ta pisana riječ na hrvatskom jeziku dostupna je svakom studentu i nadam se da će ova knjiga potaknuti naše studente da ju istinski prostudiraju. Sadržaj je impresivan, jer od pet cjelina ili poglavlja sve kreće s *Uvodom* koji nas uči o kemijskom inženjerstvu u paradigmama i temeljima mehaničkog procesnog inženjerstva. Da bi se razumjelo mehaničko procesno inženjerstvo čvrstih tvari, treba krenuti od najniže razine koja započinje s osnovama koje su opisane u drugom poglavlju *Karakterizacija čestica*, u kojem se detaljno povezuju veličina, oblik i raspodjela čestica s osnovnim zakonitostima te kako odrediti pojedine parametre. U trećem poglavlju *Mehanička separacija* detaljno se opisuje djelotvornost separatora i separaci-

ja u sustavima čvrsto-kapljevito. U četvrtom poglavlju *Mehaničko miješanje* detaljno se opisuje miješanje mješljivih kapljevina, miješanje suspenzija, uvećanje procesa miješanja te miješanje prašaka. U petom poglavlju *Mehaničke operacije promjene veličine čestica* detaljno se opisuju mehanizmi i kinetika usitnjavanja i okrupnjavanja čestica. Na kraju knjige navedeni su *Simboli i kratice* te korištena *Literatura*. Osim iznimnih ilustracija dodatna vrijednost su i crtice o inženjerima koji su svojim djelima doprinijeli kemijskom inženjerstvu i boljem razumijevanju mehaničkog procesnog inženjerstva.

Nakon promocije održan je prigodan domjenak u organizaciji FKIT-a koji je omogućio razmjenu mišljenja svih prisutnih i uistinu uvećao cjelokupni događaj s nadom da će ovakvih događanja u budućnosti biti sve više. Ugođaj s promocije sveučilišnog udžbenika autorice prof. dr. sc. Gordane Matijašić može se osjetiti i iz priloženih fotografija.

Danijela Ašperger